

Laserpitium siler L. var. *falcatum* MH. (L. 99, 52), *Cirsium panonicum* GAND. var. *sinuatodentatum* HOLUBY. (L. 99, 82), *Leontodon hispidus* L. var. *tenerascens* MH. (K. 06, 201), *Crepis Froelichiana* DC. var. *pseudopraemorsa* MH. (L. 99, 151), *Campanula uniflora* A. DC. (L. 99, 99), *Veronica tridentina* MH. (Magy. bot. lap 07, 175), *Soldanella alpina* L. var. *planiflora* MH. (K. 06, 202), *Fingicula Hellwegeri* MH var. *tridentina* MH. (K. 06, 202), *Plantago montana* LAM. var. *holosericea* GAUD. (99, 101), *Fagus silvatica* L. var. *subcordata* MH. (L. 00, 194).

Valsugana: *Cerastium pallens* F. SCHULTZ (L. 02, 24), *Galium nitidulum* THUILL. var. *scabriusculum* BRAUN (K. 05, 30), *G. parisiense* L. var. *asterolinoides* MH. (L. 99, 134), *Hieracium vulgatum* FR. ssp. *ausugum* M. Z (L. 02, 9), *Melampyrum pratense* L. var. *castanetorum* MH. (K. 05, 32), *Teucrium scorodonia* L. var. *ausugum* MH. (K. 05, 50), *Orchis coriophora* L. var. *fragrans* POLL. × *O. picta* LOIS. (K. 03, 144), *Scirpias longipetala* POLL. × *Orchis picta* LOIS. (L. 01, 117), *S. longipetala* POLL. var. *refracta* MH. (L. 01, 117), *Ophrys aranifera* HUDS. × *Bertolonii* MOR. (GELMI, d. Verf., L. 98, 217).

Mezocorona: *Fumana ericoides* DUX. (K. 05, 147), *Gypsophila repens* L. var. *archetypa* MH. (K. 06, 176), **Polypogon monspeliensis* DESF. (PFAFF, K. 08), **Stipa aristella* L. (K. 05, 150).

Hazai botanikai dolgozatok ismertetése.

Referate über ungarische botan. Arbeiten.

Tuzson János: A Nymphaea Lotus-csoport morfológiája és rendszertani tagolódása. (Morphologie und systematische Gliederung der Gruppe Nymphaea Lotus.)

Math. term. értesítő vol. XXV. fasc. 4. Budapest 1907. 5 táblával (mit 5 Tafeln).

A Nymphaeák (helyesebben: *Castaliák* ref.) «Lotus» csoportjának tartalmazza külső morfológiai viszonyainak, histológiai szerkezetének, rendszertani tagolódásának s földrajzi elterjedésének leírását.

A dolgozat rendszertani része lényegesen újat természetszerűleg nem hozhatott, lévén a *Castaliák* nemzetsége a növényrendszernek egy ismételve alaposan áttanulmányozott fejezete. Nem számítva a külföldi

Enthält eine Erörterung der morphologischen, histologischen, systematischen und pflanzengeographischen Verhältnisse der Section «Lotus» der Gattung *Nymphaea* (richtiger *Castalia*: Ref.).

Der systematische Teil der Arbeit bringt nichts neues, und konnte in Anbetracht dessen, dass die Systematik der Gattung *Castalia* zu wiederholten Malen monographisch durchstudiert worden ist, naturge-

szerzőket, a kik e kérdéssel foglalkoztak, majd minden magyar systematikus megpróbálkozott a hévizi tündérrózsánk növénygeographiai réjtélyének megfejtésével, s e közben kénytelen volt rendszertani helyzetével s rokonágával is foglalkozni.

Míg PLANCHON az «Etudes sur les Nymphaeacées (Annales des sciences naturelles 1853) öt, illetőleg a csakis egy nem egészen megbízható képre alapított *N. acutiloba* DC. levonásával, négy fajt különböztet meg s míg CASPARY, ENGLER és PRANTL *Natürliche Pflanzenfam. cz. művében* is három biztos fajt ismer el, a szerző e csoportból eddig leírt összes fajokat egyetlenegy faj alfajainak, illetőleg alcsoportjainak tartja.

A rendszertani egységek megkülönböztető bélyegeit más-más szerző másképen szokta értékelni, így azután az egyik az alárendelő, a másik a mellérendelő iránynak válik hívévé, s e szerint csoportosítja a látott anyagot. Könnyen érthető okokból az egymásután következő monographikus dolgozatoknál e két irány felváltva szokott egymásután következni.

Sem az egyik, sem a másik irány jogosultságát elvitatni

mäss solches auch nicht bringen. Abgesehen von den zahlreichen ausländischen Autoren, welche sich für diese Frage interessiert haben, hat sich fast jeder ungarische Systematiker mit der Frage des rätselhaften Vorkommens eines Vertreters dieser Gruppe in unserem Lande beschäftigt und sich hierbei notgedrungen auch mit dessen systematischer Stellung u. Verwandtschaft beschäftigen müssen.

Während PLANCHON in seinen *Etudes sur les Nymphaeacées* (Ann. des sc. nat. 1853) 5, resp. mit Abzug der nur auf eine Abbildung gegründeten *N. acutiloba* DC., 4 Arten unterscheidet und auch CASPARY (Nat. Pfl. Fam.) 3 sichere Arten anerkennt, will der Verf. sämtliche bisher beschriebenen Arten dieser Section als Unterarten resp. Unterabteilungen einer einzigen Art auffassen.

Die Unterscheidungsmerkmale der system. Einheiten werden von verschiedenen Autoren bekanntlich verschiedenartig bewertet; je nach ihrer individuellen Auffassung neigen sie entweder der nebeneinander reihenden oder unterordnenden Richtung zu, nach welcher sie dann das untersuchte Material anordnen. Aus erklärlichen Gründen pflegen sich diese Richtungen in den nacheinander folgenden monographischen Arbeiten abzuwechseln.

Keiner dieser Richtungen kann man die Berechtigung

nem lehet, mindegyiknek megvannak a maga előnyei; az egymás mellé rendelő irányt az új wien-i iskola reálisabbnak nevezi, mert kevesebb tért enged az egyéni spekulációnak. A lényeg nem is az, hogy milyen fokozaton különböztet meg valaki valamit, mint az, hogy egyáltalában lát-e, talál-e a rendszertani beosztás alapjául használható megkülönböztető bélyeget, vagy sem.

A bennünket magyarokat első sorban érdeklő kérdésre, van-e különbség a nilusi *Castalia* s a Nagyvárad melletti püspökfürdői *Castalia* thermalisunk, e csoport egyedüli hazai képviselője között — a szerzőtől határozott választ nem kapunk, ezért e tekintetben BOISSIER-nek, CASPARY-nak, RICHTER ALADÁR-nak, különösen pedig BORBÁS-nak sok évi tanulmánya s alapos megfigyelései alapján hangoztatott azon állításával szemben, hogy ilyen különbség nem létezik, Tuzson dolgozata, mely az idézett szerzők adatait nem ezáfolja, egy lépéssel ismét visszavet bennünket azon időkbe, a midőn e két növény azonossága iránt még kéteyleink voltak.

A régibb szerzők elégtelen s tökéletlen összehasonlító anyag alapjául különbségeket vélték találni, melyeket bővebb s jobban gyűjtött anyag megdöntött.

absprechen, jede hat ihre Vortheile; die neuere Wiener Schule pflegt die nebeneinander reichende Richtung als die reellere hinzustellen, da sie dem individuellen Ermessen weniger Spielraum übrig lässt. Das Wesentliche ist es ja auch nicht, auf welcher Stufe jemand etwas unterscheidet, als vielmehr das, ob er überhaupt Unterscheidungsmerkmale findet, welche eine Grundlage zur systematischen Anordnung bieten, oder nicht.

Auf die uns Ungarn in erster Linie interessierende Frage, ob Unterschiede zwischen der *Castalia* des Nil's und jener vom Bischofsbade nächst Nagyvárad, dem einzigen heimischen Vertreter dieser Gruppe bestehen, erhalten wir vom Verf. keine entschiedene Antwort, so dass wir nun hinsichtlich dieses Punktes im Gegensatze zu BOISSIER's, CASPARY's, AL. RICHTER's, hauptsächlich aber BORBÁS's Ansicht, der auf Grund vieljährigen Studiums und gründlicher Beobachtungen die Existenz von Unterschieden entschieden verneint hat, durch diese Arbeit, welche die Argumente der genannten Forscher nicht widerlegt, um einen Schritt wieder auf den Standpunkt zurückgeworfen werden, wo wir über die Identität dieser zwei Pflanzen noch im Zweifel waren.

Die älteren Autoren glaubten — durch ungenügendes u. unvollkommenes Vergleichsmaterial irrefgeführt — Unterschiede gefunden zu haben, welche sich nach Studium reichliche-

Igy nem létezik különbség sem ezen faj u. n. «heterophylliájá»-ban, sem a CONARD által újabban állított erezetbeli különbségben, sem a levél viszájának s a kocsánynak szőrzetbeli különbségeiben mindmégannyi megtalálható úgy a nilusi, mint a nagyváradi növényen, mindkét helyen terem kopsz s röviden szőrös alak, úgy hogy leírható különbséget e két növény között ez idő szerint nem ismerünk.

A míg tehát a nilusi s a püspökfürdői tündérrózsa között valaki újabb s biztos megkülönböztető bélyeget fel nem fedez, addig BOISSIER, CASPARY, BORBÁS s RICHTER-nek nézetét kell helyesnek tartanom, a kik e két növény azonosságát határozottan kimondották s tévesnek jelezni a szerző azon állítását, hogy «nincsenek biztos adataink arra, hogy a nagyváradi növény egyező-e teljesen a nilusi vagy más alakjával a *N. lotus*-nak». (2. old.)

Igen sajtóságos s valószínűleg meg nem indokolható nézetet vall a szerző az éjjel virító virágok beporzásáról s annak következményeiről, midőn azt állítja, hogy «az éjjel nyíló virágok . . . túlnyomóan önbeporzás által termékenyülnek meg, a mely körülmény bizonyára lényegesen előmozdítja e faj alakjainak feltűnően nagy változatosságát».

ren u. vollkommeneren Materialen samt u. sonders als nicht stichhältig erwiesen haben.

So existiert kein Unterschied in der sog. «Heterophyllie» der beiden Pflanzen; auch der von CONARD neuerdings herangezogene Unterschied in der Nervatur der Blätter ist nicht stichhältig; sowohl im Nil, als auch bei Nagyvárad wachsen vollkommen kahle und an der Unterseite der Blätter und an den Blütenstielen kurz behaarte Formen, so dass wir jetzt keine Unterscheidungsmerkmale zwischen diesen beiden Pflanzen kennen.

So lange also kein neueres sicheres Unterscheidungsmerkmal zwischen diesen beiden Pflanzen entdeckt wird, muss ich die Ansicht BOISSIER'S, CASPARY'S, BORBÁS'S und RICHTER'S acceptieren, die die Identität dieser zwei Pflanzen entschieden ausgesprochen haben, und die Behauptung des Verf. (p. r.), dass wir «keine sicheren Angaben bezüglich Identität der ungarischen mit der Nil-Pflanze oder einer anderen Form der *N. lotus* besitzen», als irrtümlich bezeichnen.

Eine ganz sonderbare und wahrscheinlich nicht beweisbare Ansicht äussert der Verf. über die Bestäubung der nachts blühenden Blüten und ihre Folgen, indem er behauptet, dass «die Nachts blühenden Blumen . . . überwiegend durch Selbstbestäubung befruchtet werden, welcher Umstand den auffallenden Formenreichtum dieser Art gewiss wesentlich befördert».

Eddig tudvalevőleg ennek éppen az ellenkezőjét tanultuk s tanítottuk s ezen tanításunknak helyességéről az egyszerű tagadással szemben sem vagyunk hajlandók letenni.

Ami ez alakkörbe tartozó alakok anatómiai viszonyait illeti, szerző azon eredményre jutott, hogy az egyes alakok belső szerkezete a külső alaki sajátosságok változásait nem kíséri hasonló mérvű változásokkal.

Ezen negatív eredményt tartom az egész dolgozat legértékesebb eredményének, mert alapos tanulmányon, önálló megfigyeléseken alapszik, melyek az irodalomban található nem egy téves adatot igazítanak helyre.

Ezt s a morphologiai elkülönítő bélyegek csekélységét mérlegelve, a szerző az egész csoportot, illetőleg sectiót, mint említettük, egyetlen *egy fajnak* tekinti, tehát az u. n. «összevonó» irány legszélsőbb árnyalatának szegődik hívévé.

Ami a szerző használt nomenklaturát illeti, már a *Nymphaea* nemzetségénél használata ellen, abban az értelemben, mint azt a szerző teszi, súlyos érvek hozhatók fel.

LINNÉ *Nymphaea* nemzetsége (Gen. pl. ed. V. 1754. p. 227) u. i. felöleli a *Nuphar*, *Castalia* s *Nelumbo* nemzetségeket. Ha tehát LINNÉ *Nymphaea* nemzet-

Bisher haben wir gerade das Gegenteil gelernt u. gelehrt, und sind auch jetzt noch von der Richtigkeit unserer Lehre so sehr überzeugt, dass wir trotz ihrer Negation noch weiter an ihr festhalten wollen.

Bezügl. der anatom. Verh. der in diesen Formenkreis gehörenden Einheiten ist der Verf. zu dem Ergebnis gekommen, dass die innere Structur mit den äusseren morphol. Eigentümlichkeiten nicht Schritt hält.

Dieses negative Resultat muss Ref. als das wertvollste Ergebnis der ganzen Arbeit bezeichnen, zu dem der Verf. durch Eigenbeobachtungen u. gründliches Studium gekommen ist, wobei er auch einige in der Litteratur verzeichnete Irrtümer berichtigt.

Dies und die Geringfügigkeit der morphol. Unterscheidungsmerkmale erwägend, hält der Verf. die ganze Gruppe resp. Section, wie bereits erwähnt, für *eine Art*, bekennt sich also zum Vertreter der extremsten Nuance der zusammenziehenden Richtung.

Bezüglich der vom Verf. angewendeten Nomenclatur möchte der Ref. vor allem bemerken, dass schon gegen die Anwendung des Gattungsnamen *Nymphaea* in dem Sinne, wie ihn der Verf. anwendet, gewichtige Gründe angeführt werden können.

Die LINNÉ'sche Gattung *Nymphaea* (Gen. pl. ed. V. 1754. p. 227) umfasst *Nuphar*, *Castalia* und *Nelumbo*. Wird diese Gattung zerlegt, so muss der

ségét három nemzetségre bontjuk szét, akkor a nomenklatura-szabályzat 45. §-a szerint a *Nymphaea* nevet a nemzetség egy része számára fenn kell tartanunk. Hogy melyik része számára, arra nézve ezen § bizonyos útmutatásokat tartalmaz; az előttünk fekvő esetben a kérdést eldönti az, hogy mit értett LINNÉ első sorban *Nymphaea* alatt. Ketségtelenül a *N. lutea*t vagyis a *Nuphar*t, mert a *Nymphaeák* közt minden művében ezt említi első helyen.

Ennek alapján világos, hogy a *Nymphaea* név csakis a *Nuphar*-t illetheti meg, a legtöbb szerző «*Nymphaea*» nemzetségét pedig a *Castalia* SALISB. névvel kell jelölni. Mindez bővebben meg van indokolva SCHUSTER-nek egy nemrég megjelent cikkében*. Ehhez járul még, hogy a legrégebbi szerzők is hol a fehér virágú tündérrózsát nevezték *Nymphaea*-nak (THEOPHRASTUS), hol meg a vízi tököt (DIOSCURIDES, PLINIUS) (l. SAINT-LAGER ismeretes cikkét az Ann. de la soc. bot. de Lyon-ban), így a fehér virágú fajok ősi NYMPHAEA nevére sem lehet hivatkozni.

Leghelyesebb tehát belenyugodni abba, hogy a vízi tök (*Nuphar* SM.) ezentúl *Nymphaea* lesz, a tündérrózsa (*Nymphaea*) pedig *Castalia*.

Ezen nomenklatura-kérdés egy évszázad óta foglalkoztatja a systematikusokat, így helyén lett volna erre is kiterjeszkedni

Name *Nymphaea* nach § 45 der Nomencl.-Regeln für einen Teil der Gattung erhalten bleiben, für welchen? darüber gibt uns dieser § auch Unterweisungen. Bei der vorliegenden Frage ist es entscheidend, dass LINNÉ fast in allen seinen Werken *N. lutea*, also *Nuphar* als erste Art in dieser Gattung anführt.

Hieraus folgt, dass der Name *Nymphaea* der Gattung *Nuphar* zukommen muss, «*Nymphaea*» der meisten Autoren aber den Namen *Castalia* SALISB. zu führen hat. Alles dies ist in einer jüngsthin erschienenen Arbeit SCHUSTER'S* ausführlicher begründet.

Ref. möchte hier nur darauf hinweisen, dass die ältesten Schriftsteller teils die weissen (THEOPHRAST), teils aber die gelben Seerosen (DIOSCURIDES, PLINIUS) als *Nymphaea* bezeichnet haben, so dass sich Gegner dieser Auffassung auch nicht auf Althergebrachtes berufen können (vgl. die bekannte Arbeit SAINT-LAGER'S in Ann. de la soc. bot. de Lyon).

Das Richtige erscheint uns demnach, sich in diese Namensänderung hineinzufinden und «*Nuphar*» fortan *Nymphaea*, «*Nymphaea*» aber *Castalia* zu nennen.

Diese Nomenclatur-Frage be-

* Zur Systematik von *Castalia* und *Nymphaea*. Bull. Boiss. 1907. p. 853. és köv.

s a nomenklatura-szabályzat határozmányainak meg nem felelő *Nymphaea* nemzetségnév alkalmazását megindokolni; azt is, hogy miért ír *N. lotus*-t *N. Lotus* helyett.

A latin diagnosizoknak grammatikális szempontból való felülvizsgálatása a dolgozatnak nagy előnyére vált volna.

Dr. Pántocsek József: Pozsony és környékének természetrajzi viszonyai. (1856—1906.) Emlékmű. Kiadja a pozsonyi Orvos-Természettudományi Egyesület fennállásának 50-dik évfordulója alkalmából. Szerkesztették: DR. FISCHER JAKAB, DR. ORTVAY TIVADAR, POLIKEIT KÁROLY. POZSONY, 1907, p. 181—262.)

A hely-, vízrajzi, éghajlati, az állatvilág viszonyainak ismertetése után tárgyalja a növényvilág viszonyait (p. 199—253). A pozsonyi főrával foglalkozók felsorolása nyitja meg az ismertetést. Enumerative, minden termőhelyi megnevezés nélkül, neveket említve csupán, felsorolja a magas erdő fáit, erdei flóra tagjait, a ligetekben, napsütött bokros, sziklás és köves helyeken, törmeléken, legelőkön, szikeseken, réten, mocsaras réten előforduló és a vízi növényeket, tőzeglakókat, a művelés alatt álló szántóföldek, gazonos helyek növényeit s a termesztetteket (p. 202—221).

schäftigt die Systematiker seit einem Jahrhundert, so dass es angezeigt gewesen wäre, sich auch auf diese zu erstrecken und die nomenclaturregelwidrige Anwendung des Namens *Nymphaea* zu begründen. Bei dieser Gelegenheit wäre auch eine Aufklärung über diese Schreibweise *N. lotus* statt *N. Lotus* nötig gewesen.

Eine Ueberprüfung der lateinischen Diagnosen in grammatikaler Beziehung hätte der Arbeit zum grossen Vorteile gereicht.

Degen.

Dr. J. Pántocsek: Über die naturgeschichtlichen Verhältnisse von Pozsony (Pressburg) und Umgebung. (1856—1906.) Gedenkschrift. Herausgegeben vom Pozsony-(Pressburg)-er Ärzte- und Naturforscher-Verein aus Anlass der 50-jährigen Jahreswende seines Bestehens. Redigiert von DR. J. FISCHER, DR. TH. ORTVAY, C. POLIKEIT. POZSONY, 1907, p. 181—262.)

Nach Schilderung der hydrographischen, klimatischen und zoolog. Verhältnisse werden die Vegetationsverhältnisse des Gebietes eingehend besprochen (p. 199—253). Nach Aufzählung derjenigen Forscher, die sich mit der Erforschung der Flora des Comitatus beschäftigt haben, folgt eine Schilderung der Zusammensetzung der Hochwälder, Haine, der sonnigen, buschigen Abhänge, der Felsen- u. Geröll-Flora, d. Weiden, Wiesen, Sumpfwiesen u. salzigen Stellen, der Torf- und Wasser-Flora endlich der Acker- und Rude-

Ezek után BÄUMLER J. A. összeállításában a Musci hepatici (p. 222) és a M. frondosi (p. 222—225) soroltnak fel az irodalom alapján, utóbbiak kiegészítve BÄUMLER előző most publicált újabb gyűjtésével. Tévedésből több moha kimaradt, ezek a publicálási helyükkel együtt megnevezetett a következők:

1. *Dichodontium pellucidum* (L.) SCHIMP. — FÖRSTER in ZBG. XXX. (1880.) p. 235. n. 25. — 2. *Seligeria pusilla* (EHRH.) BRYOL EUR. — ENDLICHER Flora Pisoniensis p. 74. n. 323. — 3. *Ditrichum pallidum* (SCHREB.) HAMPE. — KORNUBER in Verh. Presb. 1866. p. 106. — 4. *Pottia intermedia* (TURN.) FÜRNR. — BOLLA in Verh. Presb. 1866—61, p. 35. n. 8; KORNUBER in Verh. Presb. 1866. p. 106; MATOUSCHIK in MBL. II. (1903.) p. 159. — 5. *Didymodon rubellus* (HOFFM.) BRYOL. EUR. — 6. FÖRSTER l. c. p. 236. n. 65. — 7. *Barbula gracilis* (SCHLEICH.) SCHWÄGR. — KORNUBER in Verh. Presb. 1866. p. 107. — 8. *Grimmia leucophaea* GREV. — FÖRSTER l. c. p. 238. n. 96. — 9. *Orthotrichum cupulatum* HOFFM. — KORNUBER l. c. p. 107. — 10. *O. stramineum* HORNSCH. — FÖRSTER l. c. p. 239. n. 116. — 11. *O. leiocarpum* BRYOL. EUR. — LUMNITZER Fl. Pos. p. 773—4. n. 1056.; ENDLICHER l. c. p. 77. n. 336.; KORNUBER l. c. p. 107. — 12. *Encalypta vulgaris* (HEDW.) HOFFM. — LUMNITZER l. c. p. 468. n. 1038.; ENDLICHER l. c. p. 74. n. 320.; KORNUBER l. c. p. 108.; BÄUMLER ÖBZ. XXXIV. (1884.) p. 48. — 13. *Splachnum anapullaceum* L. — BOLLA l. c. p. 35. n. 6.; KORNUBER l. c. p. 108. — 14. *Webera annotina* (HEDW.) BRUCH. — FÖRSTER l. c. p. 240. n. 140. — *Webera albicans* SCHIMP. synonymonja a *Mniobryum albicans* (WAHLENB. LIMPR.-nak, nem 2 külön moha ez! — 15. *Minum riparium* MITT. — FÖRSTER l. c. p. 241. n. 168.; JURATZKA, Die Laubmoosflora v. Oesterr.-Ungarn p. 304. — 16. *Bartramia Halleriana* (HEDW.) HEDW. — BOLLA l. c. p. 37. n. 28.; KORNUBER l. c. p. 109. — 17. *Thyidium deicatum* (DILL., L.) MITTEN. — KORNUBER l. c. p. 110. — 18. *Brachythecium campestre* (BRUCH.) BRYOL. EUR. — FÖRSTER l. c. p. 245. n. 237. — 19. *Amblystegium Juratzkanum* SCHIMP. — FÖRSTER l. c. p. 246. n. 263. — 20. *Hypnum Crista castrensis* L. — BOLLA l. c. p. 39. n. 48.; KORNUBER l. c. p. 111.; HAZSLINSZKY Magy. birod. möhfl. p. 261. — 21. *Hypnum palustre* HUDS. — ENDLICHER l. c. p. 85. n. 366.; KORNUBER l. c. p. 111. — 22. *Acrocladium cuspidatum* (L.) LINDB. — BOLLA l. c. p. 39. n. 51.; KORNUBER l. c. p. 112.; BÄUMLER l. c. p. 99. — 23. *Scorpidium scorpioides* (L.) LIMPR. — LUMNITZER l. c. p. 476. n. 1067.; ENDLICHER l. c. p. 85. n. 367.; KORNUBER l. c. p. 112.; ORTVAY Pozsony monographiájában p. 14.

ralfloora nebst Berücksichtigung der cultivierten Pflanzen.

Hierauf folgt eine Zusammenstellung der Leber- (p. 222) und Laub-Moose (p. 222—235) von J. A. BÄUMLER, welche eine erfreuliche Ergänzung durch Publication der neuesten Funde dieses Forschers enthält. Irrtümlicherweise blieben aber folgende ältere Angaben aus:

Ugyancsak BÄUMLER összeállításában vannak a rendkívül gazdagon képviselt gombák (p. 226—246), valamint a zuzmók (p. 246—251) és moszatok (p. 251—53) felsorolva. Végül a földtani viszonyok (p. 253—59) ismertetése után az őslénytani résszel (p. 260—262), az eddig talált fossilis növények és állatok felsorolásával fejeződik be a munka.

A magyar orvosok és természetvizsgálók Pozsonyban 1907 angusztus hó 25—29. napjain tartott XXXIV-ik nagygyűlése természettudományi szakosztályán elhangzott növénytani tárgyú előadások a következők voltak:

BEZDEK JÓZSEF: «A szentgyörgyi Súr erdőről» cz. előadásában a Súr növényeit ismerteti, nevezetességeit gyarapítva a *Hottonia palustris* L. var. *deminuta* SIMK. lelőhelyével, egyben kiemeli e hely fontosságát növénygeografiai szempontból.

GYÖRFFY ISTVÁN dr.: «Pozsony környékének máj- és lombos-mohflórája» dolgozatban összefoglalja az összes pozsonyi máj- és lombosmohokra vonatkozó eddig publikált irodalmi adatokat, segédeszközt óhajtván nyújtani ezáltal a majdan P. mohflóráját modern alapon feldolgozóknak.

HANUSZ ISTVÁN: «Erdők Magyarországon» felolvasásában

Ebenfalls aus der Feder BÄUMLER's stammt die ausserordentlich reichhaltige Zusammenstellung der Pilze (p. 226—246), sowie der Flechten (p. 246—51) und Algen (p. 251—253.) Den Schluss des Werkes bildet eine Schilderung der geologischen Verhältnisse (p. 253—59) und ein palaeontologischer Teil (p. 260—62) mit Aufzählung der bisher gefundenen pflanzlichen und tierischen Fossilien.

Gy.

Gelegentlich der am 25—29. August 1907 abgehaltenen XXXIV. Versammlung der ungarischen Ärzte und Naturforscher in Pozsony wurden in der naturwissenschaftlichen Section folgende Vorträge botanischen Inhaltes gehalten:

J. BEZDEK: Über den Szentgyörgyer «Schur-Wald». In diesem zählt er die Pflanzen des Schur-Waldes auf, dessen Specialitäten er durch d. Standort von *Hottonia palustris* L. var. *deminuta* SIMK. vermehrt. Die pflanzengeographische Bedeutung dieses Ortes wird entsprechend hervorgehoben.

Dr. I. GYÖRFFY fasst in seiner Arbeit: «Die Leber- und Laubmoosflora der Umgebung von Pozsony» sämtliche bisher publizierten, auf die Leber- und Laubmoose Pozsony's bezüglichen literarischen Daten zusammen, wodurch eine wichtige Vorarbeit zu einer modernen Bearbeitung der Moosflora Pozsony's zustande gekommen ist.

I. HANUSZ sprach über: «Wälder in Ungarn», wobei er de-

az erdőket jellemzi, azok különféle befolyását s okszerű védelmét ismerteti.

LOVASSY SÁNDOR dr.: «A keszthelyi Héviz tropikus tündérrózsáiról» czimen ismerteti a «Héviz» thermicus tóban több éven át végzett honosítási kísérleteit a «*Nymphaea rubra longiflora* Lov.»-val.

PÁNTOCSEK JÓZSEF dr.: «A növények érzéke» előadásában ismerteti a növényeknek különböző külső hatásokra való ingerlékenységét.

SIMONKAI LAJOS dr.: «Növényföldrajzi vázlatok hazánk flórája köréből» czimen a magyar királyság növényvilágát a mediterraneus és borealis mikrotherma flora birodalmakba osztja, geográfiai eloszlásuk szemmeltartásával. E felosztás helyes volta támogatására a *Centaurea Jacea* L., *Delphinium elatum* L. és *Silene nutans* L. jellemző területi eloszlását hozza fel. Végül a *Silene nutantiformis* SIMK. új fajt vezeti be a tudományba.

ren vielfache Bedeutung und den Schutz, dessen sie dringend bedürfen, hervorhebt.

DR. S. LOVASSY sprach: «Über die tropischen Nymphaeen des Keszthelyer Héviz», u. berichtet über die in der Therme des «Héviz» mehrere Jahre hindurch fortgesetzten Anpflanzungsversuche mit «*Nymphaea rubra longiflora* Lov.»

DR. J. PÁNTOCSEK sprach in seinem Vortrag über: «Die Sinne der Pflanzen» über die Reizbarkeit der Pflanzen verschiedenen äusseren Einflüssen gegenüber.

DR. L. SIMONKAI sprach über: «Pflanzengeographische Skizzen aus der ungarischen Flora». Verf. rechnet die Flora Ungarns teils zum mediterranen, teils aber zum boreal-mikrothermen Florengebiet; die geographische Verteilung wurde eingehend besprochen. Zum Beweis der Richtigkeit dieser Aufteilung erwähnt er die charakteristische locale Verteilung von Formen der *Centaurea Jacea* L., des *Delphinium elatum* L. und der *Silene nutans* L. Zum Schlusse besprach er eine neue Art: *Silene nutantiformis* SIMK. Gy.

A Kir. Magy. Természettud. Társ. növénytani szakosztályának 1908. január hó 8-án tartott ülése.

Sitzung der botan. Section der k. ung. naturwiss. Gesellschaft am 8-ten Januar 1908.

1. Dr. Bernátsky Jenő: «*Egy ritka Euphorbia-fajunkról*» cimmal az *Euphorbiák* oekológiai viszonyainak fejtegetésével is-

1. Dr. J. Bernátsky spricht «Ueber eine seltene Euphorbia-Art Ungarns». Der Vortr. hat *E. angustifrons* BOEB. auf

ZOBODAT - www.zobodat.at

Zoologisch-Botanische Datenbank/Zoological-Botanical Database

Digitale Literatur/Digital Literature

Zeitschrift/Journal: [Ungarische Botanische Blätter](#)

Jahr/Year: 1908

Band/Volume: [7](#)

Autor(en)/Author(s): diverse

Artikel/Article: [Hazai botanikai dolgozatok ismertetése. Referate über ungarische botan. Arbeiten. 78-87](#)